

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DELAVSKI DNEVNIK ZA SLOVENCE V AMERIKI

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY, (SOBOTA) AUGUST 22, 1936.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglesi v tem listu so
uspešni

ŠTEVILKA (NUMBER) 199

AMERIŠKI POSLA- NIK V MEHIKI NAPADAN

Napadajo ga z ostrom kritiko katoliški "Kolumbovi vitezi," ki bi radi, da bi američka vlada pomagala mehiškim klerikalcem.

TORONTO, Kanada. — Tu je bila včeraj zaključena konvenca katoliške organizacije "Kolumbovih vitezov," ki je (kot navadno že več let) posvečala glavno pozornost mehiškim razmeram, kjer je vlada pristrigla s poveritvijo in ambicijam klerikalizma, kar katoliške kroge po vsem svetu hudo jezi, da ne prestano protestirajo in obenem vodijo srdito propagandno vojno proti rezinu predsednika Lazara Cardenasa. Cardenasov glavni greh je, da je poveljal mehiškemu kleru, da je država nima zmožnosti voditi mehiško vlastvo brez njegove pomoči, in se mož tega tudi drži. Mehiški Američani in splet svetovno klerikalizmu mu tega ne more podprtiti, zato ob vsaki priliki volijo proti njemu. V Ameriki pa v tem pogledu zlasti glasni "Kolumbovi vitezi," ki so močno v rokah klerikalne propagande v Združ. državah in zadnja leta venomer zahvaljujejo, da morajo Združene države intervenerati v Mehiki in izvestiti preganjanje katoličev. (To ne more pomeniti, da bi se mehiški vladi preprečili preganjati uporne kmete, našnjaskani k temu po katerih, kjer pobijo učitelje, in vladne uradnike ali drugimi besedami: da bi se mehiško vlado prisililo na tla pred klerikalizmom, da bi potencialno z Mehiško v mehiškim ljudstvom, kar se mu bi zljubilo. — Op. ured.)

Izmest sto resolucij, ki jih je sprejela ta konvencija "Kolumbovih vitezov," se jih je pečelo 2. Mehiko celih 36 — več kot ena tretjina! Glavna resolucija izjavila med drugim, da "Združene države niso le odločile izpolnjevanja mednarodnih obveznosti, temveč so s svojim stališčem celo opogumile mehiške tirane, da nadaljujejo svojo tiransko politiko." Rooseveltova administracija je glede Mehike postavila na stališče, da nima ne pravice niti vzroka vmešavati se v notranje zadeve sosedne republike. "Kolumbovi vitezi" so zlasti ostro napadali američkega poslanika v Mehiki Josepha Danielsa, glede katerega so že ponovno zahtevali, da ga washingtonska vlada odpoklicuje. Glejte, da "Daniels je tri leta daje potuhu mehiški vladi, a je velič temu še vedno američki zastopnik v Mehiki."

Isče bratranca

John Zupančič, ki je ravno kar dospel iz Kanade isče bratranca istega imena, ki je nedavno živel na 885 E. 137 St. Zglaši naj se na 9407 Brakville Ct.

Prvorjenček

Štorklja se je oglasila pri družini Nicka Secoliča, 1007 East 76 St. ter pustila čvrstega fantala prvorjenčka. Mati in dete sta zdrava in se nahajata v bolnišnicu Glenville.

Adamičeva sestra je dala slovo samostanu

Brat, ki "ni mogel razumeti, kako to, da je njegova sestra postala nuna," je vesel tega in je poslal sestri kabeljsko čestitko.

Adamičeva 25-letna sestra Mimi, ki je pet let kot sestra Manuela stregla bolnikom, običena v nunske haljo, se je vrnila v naročje življenja, kateremu se je v neizkušnosti pred petimi leti odrekla. Spoznala je, da med samostanskimi židovi ni srčanjo ter sledila klicu srca, ki jo je klicalo v življenje zunaj samostanskih židov. Porocila se je z mladim strojniki Stefanom Beleto, katerega je dolge tedne neugovorila v bolniški postelji, se zaljubila vanj in on njo. In tu bi lahko človek pristavil: in to je vse.

Adamičeva Mimi ni bila prva, ki je napravila tak korak. Njeno jih je že obrnilo hrbit samostanskim židovom. Toda Mimi je sestra ameriškega priseljence, ki je v Ameriki postal slaven pisatelj, zato je njen slučaj zbulil svetovno pozornost in so dogodku pisali časopisi širom Evrope in tudi v Ameriki (newyorski World-Telegram ima o tem obširno poročilo). In svet se ob tej priliki spominja, kako je Adamič pisal o snidenju s svojo sestri-nuno v knjigi "The Native's Return":

"Naposled sem uzrl neko nuno med vrati nad stopnicami moje sestri Mimi, ki je dan bljčejo Manuela . . . Postal sem žrtve mešanih čuvstev; pohitel sem k nji. Ona ni spregovorila; smehljala se je; njen mladostni obraz je sličil Madoni, če kdaj kak obraz bil upravičen do tega naziva."

"Segla sva si v roke. Trenutek poprej mi je bilo povedano, da ne smem objeti, ker je nuna. Samo v roku da ji lahko sežem, ker sem njen brat. Ozrl sem se vanjo — v njen ovalni, gladki, resni obraz z živahnimi višnjevimi očmi in zarečimi rdečimi lici; uklenjen v široko, naškrobljeno belo pokrivalo njenega reda in nisem mogel — in

Pokojni Turšič

Pokojni Joseph Turšič, ki je v mestni bolnišnici podlegel poškodbam, ki jih je dobil pri avtisti nesreči, je bil star 41 let, samski, in je prisel v Ameriko pred 23 leti. Doma je bil iz vasi Mahneti pri Cirknici. Tukaj zapušča dva brata, v starem kraju pa dve sestri in enega brata. Bil je član društva Cleveland, št. 23 ZSZ. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob devetih iz Zakrajskevoga pogrebnega zavoda, 1105 Norwood Rd., v cerkev sv. Vida.

Zasebne zabave

Nocoj praznujejo poznani slovenski gostilničar Frank Kovancič, 4121 St. Clair Ave., 52. rojstni dan, in v ta namen vabi vse prijatelje in znance nocoj v gofstilno, kjer bo serviral fino koško večerjo in druga okusna jedila kakor tudi izborno pičajo. Feliks in Mary Drenik, 5422 Hamilton Ave., servirata "Clam Bake" po \$1 krožnik. Hartman's Grove in North Royalton ima pa jutri zaseben piknik, na katerega vabi občinstvo.

Na počitnicah

Odvetnik Frank V. Opaskar odide jutri na počitnice in se vrne okrog 5. septembra. V slučaju potrebe se lahko obrnete na njegov urad, kjer bodo drugi odvetniki na razpolago.

Zadušnica

Jutri ob 7:30 zjutraj se bo brala v cerkvi Marije Vnebovzetje peta maša ob priliki petletnice smrti Franka Balija.

Rešitelji našli 2 zasuta rudarja živa

MOBERLY, Mo. — Včeraj so se reševalci dokopali do zasutega rova v globini 200 čevljev, kjer so bili od minulega torka v smrtni pasti štiri rudarji, ki jih je zaslužil po izbruhu plinske eksplozije in požara. Dva izmed zajetih rudarjev sta ostala živa, dva pa sta med tem umrila. Strupeni plini v rudniku so zelo otežkočali reševalno delo. Najstarejši med ponesrečenci je bil 50-letni McCann, ki je postal živ in mu trdnevo prisilno bivanje v jamski pasti očitno ni došlo skodovo, dočim so druga preživelega njegovega tovariša na knjižni tržišči 17. septembra, je med drugim dejal:

"Ona sama mi je o tem pisala ter me naivno prosila, naj ji odpuštim ta korak. Jaz sem ji takoj poslal kabeljsko brzjavko ter jih voščil vso srečo. Meni veseli, da je zapustila nune. Njen beg je najbolj naravnava stvar na svetu. Ona je ena izmed najlepših in najboljših deklev na svetu in bo gotovo postala vzorna žena. Naši domači v Sloveniji jo razumejo, simpatizirajo z njo in odobravajo njen korak. Samo neugodno so se počutili spriče načinov tujemskih in domačih časnikarjev in fotografov, ki so oblegali njihovo domačijo cel teden. Preprosti kmetje so. Lahko si mislite njihovo zadrgo, ko so prišli k njim časnikarji iz Prage, z Dunajem, iz Švize. Moja mati se ni marala pogovarjati z njimi o Mimi. 'Pojdite z menoj v zelenik,' jih je povabila, 'vam bom pokazala, kako lepe zeljnatne glave imamo.'

"Tamošnji časnikarji so hoteli vedeti, zakaj je Mimi ušla iz samostana. 'Zato, ker sva se ljubila,' jim je ona povedala. Potem so jo vprašali, če ima rada otroke. 'Kdo pa jih nima rad?' jih je v zadregi zavrnila."

Taka je ta stvar. Mimi Adamičeva in njen Stefan sta zdaj srečna, Adamičevi so zadovoljni in zadovoljeni je tudi Mimin brat Louis, čigaja nova knjiga "Zibelka življenja" bo v kratkem prišla izpod tiskarskih strojev.

LAKOTNA STAVKA POLJSKIH RUDARJEV

AKRON. — Avtobusi Greyhound kompanije, ki so prišli iz Detroita in Pittsburgha, niso včeraj odpeljali naprej, ker je 15 izmed 17 tukajšnjih vozniškov te firme začrnilo. Stražniki so pred tremi dnevi začeli v Pittsburghu in se je zdaj razširil na Akron. Vozniki zahtevajo priznanje unije.

WASHINGTON PROTIV PO- SILJANJA OROŽJA

WASHINGTON. — Rooseveltova administracija je dala razumeti ameriškim orožnim in municipijskim firmam da nikakor ne bi odobravala možnih pošiljk orožja in munitione v Španijo. Državni departement pravi, da bo imeli priliko videti njegova dela v svoji naselbini. Po zaključku razstave bo Perusek obiskal Chicago in Milwaukee.

Somerset, Colo. — Pred kratkim je bila operirana na slepičju rojakinja Jennie Penko, ki se nahaja v bolnišnici Paonio.

Sophie Kokilj iz Colorado Springs je pred kratkim dokončala učni tečaj za lepotičarko.

Calumet, Mich. — Pred kratkim je umrla žena Georga Kumara, stara 61 let in doma od nekod v Beli Krajini, odkoder je prišla v Calumet kot mlado dekle. Živila je na Yellow Jacketu, kjer zapušča moža, najmlajšega sina in najmlajšo hčer, dve sestri v Kansasu, dva brata v Willardu, Wis. in tretjega brata nekajje v Wyomingu.

Davek na zapiščino

Dedič pokojnega Fredericom M. Backusom, vpokojenega trgovca iz Clevelandu, bodo morali plačati -290,61 zveznega in državnega zapiščinskega davka. Backus je zapustil svojim dedičem \$1,196,338 v nepremičninah in vrednostnih parirjih.

Norge izdelki

Kremžarjev in Renkova trgovina na 618 St. Clair Ave. ima na ogled ledenece, peči, pralne stroje in likalnike Norge izdelka.

Starotna pokojnina

Včeraj so bili poslani po pošti čeki vsem upravičencem do državne staostne pokojnine, ki so dobili a avgust deset dollarjev več kot doslej.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chicago. — V "Proletarcu" se še zmerom piše o Molkovem izstopu iz JSZ. V zadnji številki pišeta o tej stvari Joe Vidmar iz Milwaukeeja in Frank Podboy iz Johnstowna, Pa. Prvi je zelo oster napram Molku, ki si ga je sto-odstotno privoščil zaradi R. Stautovega odobravanja njegovega stališča (Molek je zadnji teden obljubil odgovoriti na Stautova izvajanja sam, a Vidmar očitno ni mogel potreti tak dolgo), prvoči si tudi "razne pisatelje, pesnike, advokate, itd." na katere da se "večinoma ni zanesti" in ugotavlja, da je v soc. stranki "takih članov kot sta bila Eugene V. Debs in Victor L. Berger malo" (takih, ki se niso bili peganjanja in zapora). Tudi meni, da Uptona Sinclairja, ki se je zadnja leta lotil v naprej na neuspeh obsojenega poskusa, da reformira demokratsko stranko od notranjih v soci. stranki nihče ne pogreša. Podboy je trenješi in uvidevnejši in smatra "incidente te vrste za nekaj začasnega" in pravi: "Nasprotniki se ga zastonj veseli. Velika možnost je, da bo ta pojmov imel le dobre posledice. Uverjen sem, da preprčan socialist, ki je deloval med nami nad 30 let, in ki je dal pokretu vse svoje duševne sile, ne more resnično odstopiti, pa magari če desetkrat napove svoj izstop. Mu ne verjamem, kajti iz jekla je nemogoče napraviti trinajstipov les.

Willard, Wis. — V tej okolici že ni bilo dežja od 17. junija in na poljih je že vse zgorelo. Razen 50 odst. sene ne bo letos tu nobenih pridelkov. Dne 15. avgusta pa je nenadoma privršil silovit vihar dežja ter povzročil hudo škodo. V okolici Willarda je vihar odnesel osem hlevov in več manjših poslopij. Tik pred tornadom je topomer kazal 112 stopinj vročine v seni.

La Salle, Ill. — Dne 26. in 27. septembra se bo vršila v tukajšnjem Slovenskem Narodnem Domu razstava slik našega umetnika H. Gregorja Peruška. To bo prvi Peruškov obisk v La Sallu in naši lasalski rojaki bodo imeli prvič priliko videti njegova dela v svoji naselbini. Po zaključku razstave bo Perusek obiskal Chicago in Milwaukee.

Somerset, Colo. — Pred kratkim je bila operirana na slepičju rojakinja Jennie Penko, ki se nahaja v bolnišnici Paonio. — Sophie Kokilj iz Colorado Springs je pred kratkim dokončala učni tečaj za lepotičarko.

Calumet, Mich. — Pred kratkim je umrla žena Georga Kumara, stara 61 let in doma od nekod v Beli Krajini, odkoder je prišla v Calumet kot mlado dekle. Živila je na Yellow Jacketu, kjer zapušča moža, najmlajšega sina in najmlajšo hčer, dve sestri v Kansasu, dva brata v Willardu, Wis. in tretjega brata nekajje v Wyomingu.

MEHIŠKA VLADNA KRIZA

MEXICO CITY. — Včeraj je resigniral kot predsednik vladne narodne revolucionarne stranke Emilio Portes Gil, najvplivnejša politična osebnost za predsednikom Cardenom, in govoril se, da mu bosta sledila tudi dva ministra. Opazovalci sodijo, da bo to povzročilo novo krizo v 18 mesecih stari vladni predsednika Cardena.

In govoril se, da mu bosta sledila tudi dva ministra. Opazovalci sodijo, da bo to povzročilo novo krizo v 18 mesecih stari vladni predsednika Cardena.

Razprodaja pri Pollocku

Poznana slovenska trgovina J. Pollocka v Slov. Narodnem Domu na St. Clair Ave. ima znižane cene na vsem blagu in se priporoča za obisk.

Obiski niso dovoljeni

Za Vincenca Salmiča, ki se še vedno nahaja v mestni bolnišnici, za nekaj dni obiski še niso dovoljeni. Prijatelji naj to upoštevajo.

Prevzel gostilno

Frank Slavec je prevzel gostilno na 3858 St. Clair Ave., in se priporoča za obisk.

Španski rebeli začeli z veliko ofenzivo

Fašistična komanda je začela z "velikim sunkom" proti Madridu. Delavski veterani so odločeni ustaviti pohod fašistov, monarhistov, klerikalcev in maroških divjakov, ki so se združili proti delavcem.

Mussolini je pristal na neutralnostni pakt. Nacijsko časopisje bruha vitrijol na sovjetsko Rusijo.

ZADNJE VESTI

MADRID. — Španska vlada je danes pristala, da ne bo preiskovala angleških trgovskih ladij na visokem morju, kar se smatra za važen korak napram pomirjenju napetega političnega položaja v Evropi. Smatra se, da bodo vključene pri tem tudi ladje vseh drugih držav. Madrilska vlada se z zadovoljstvom obreži na vseh korakih napram poravnjanju napetega političnega položaja v Evropi. Smatra se, da bodo vključene pri tem tudi ladje vseh drugih držav. Madrilska vlada se z zadovoljstvom obreži na vseh korakih napram poravnjanju napetega političnega položaja v Evropi. Smatra se, da bodo vključene pri tem tudi ladje vseh drugih držav. Madrilska vlada se z zadovoljstvom obreži na vseh korakih napram poravnjanju napetega političnega položaja v Evropi. Smatra se, da bodo vkl

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.

VATRO J. GRILL, President

6231 ST. CLAIR AVE.—HENderson 5811

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznosalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države in Kanado za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države	\$8.00	
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto	\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

OB TEDNU

Španska civilna vojna divja dalje in nič se še ne ve, kdo bo zmagoval. Gotovo je le eno: ta borba je na življenje in smrt in ne pozna nobenega prizanašanja. Ti mene ali jaz tebe! je kruto geslo na obeh straneh. In kako španski delavci v tem krvavem boju proti fašizmu prezirajo smrt! Značilna je v tem pogledu sledeča zgodba s španskega bojišča:

Rebeli so obkolili četo asturskih rudarjev ter jo pozvali, da se poda. Poveljnik je uvidel, da je vsaj nadaljnji boj zaman ter se odzval vabilu rebelnih častnikov, da pride k njim, da se pogovore o predaji. V ustih je imel tlečo cigaro. In ko se je vljudno pomenoval z rebelnimi oficirji o predaji njegove čete, je kakor slučajno pritaknil tleči ogrek cigare k vžigalku dinamitne patronne, ki jo je imel za pasom.

Ko se je dim razkral, ni bilo nikjer voditelja rudarske čete in treh rebelnih poveljnikov, s katerimi se je "pogajal." Razneslo jih je na koščke. Smrt prezirači vodja rudarjev je bil uvidel, da je bila bitka izgubljena in je hotel vzeti s seboj v smrt tudi sovražnike.

Casopisna agencija United Press je sredi tedna poročala iz Madrixa, da so vladne čete po bitki pri Medellinu, ki se je končala z rebelnim porazom, našli pri mrtvih maroških divjakih, ki jih je fašistična komanda poslala proti španskim delavcem, razne cerkvene predmete (zlatnino, srebrnino, itd.). S tem je bilo dokazano, da klerofašistični zavezniki iz Maroka ropajo španske cerkve in samostane, čeprav imajo fašistične čete s seboj—katoliške duhovnike! To poročilo mora biti zelo neprijetno za klerikalno propagandno mašino, ki po vsi sili hoče obesiti vse take in podobne in še hujše zločine španskemu delavstvu — "rdeči drhalji" — na grbo. In le kaj je počela ta mašina, da je to poročilo sploh moglo priti v svet in da se ni glasilo, da so rebeli našli cerkveno zlatnino pri "rdečih tolovajih?" Gotovo je bila tako izčrpana od samega laganja o "grozodejstvih španskih rdečih razbojnikov," da jo je premagalo in je za hip zaspala . . . In ta hip je zadostoval, da je prišel na dan košček resnice o pravih razbojnikih!

Ameriški časopisni magnat William Randolph Hearst, ki se mudi v Rimu, kjer od blizu lahko občudoju Mussolinija, ki je njemu vzor državnika, kar jasno pove, kaj je Hearst sam, je te dni zopet zakričal, da je "svoboda tiska v nevarnosti" v Ameriki. Toda zaenkrat Ameriki ne grozi še nobena taka nevarnost, vsaj ne od strani vlade ali ljudstva, temveč so samo Hearstovi ogromni profitti nekoliko v nevarnosti, da se malo zmanjšajo. Člani uredninskega štaba in reporterji Hearstovega dnevnika Seattle Post-Intelligence so namreč zaštrajkali, ker je uprava lista odklonila priznanje unije in izboljšanje delovnih razmer in pogojev. In Hearst, ki slovi kot eden najhujših izkorisčevalcev delavcev, je zakričal, da je "svoboda tiska v nevarnosti" in da komunisti v Seattlu pripravljajo revolucijo. Stvar bi bila smešna, če bi ne bilo v Ameriki milijone ljudi, ki požirajo Hearstov časopisni strup s kostmi. V tem tiči velika nevarnost za ameriško ljudstvo.

Bernard Shaw o sebi

"Če bi moral prenehati z delom, bi si takoj naročil pogreb," je odgovoril Bernard Shaw na vprašanje, zakaj si pri svojih letih in pri svojem bogastvu, ki ga cenijo na pol milijona funtov v gotovini noče privočiti mirnega živiljenjskega v če r. "Prazniki, luksus in polovična umetnost me dolgočasijo in moj glavnih živiljenjski smotri sta istovetna z nalogami kakšnega šolarja. Berem in pišem. To je vse. Za druge atrakcije sem le težko dostopen. Na drugem mestu stope potovanja. A tudi v prvi vrsti za to, ker morem del dolgo morsko vožnjo nemoteno-brati in pisati."

Shaw nima nobene zbirateljske strasti. Zbira samo denar. "Denar je v neki meri merilo uspeha," pravi. "Če mi danes nečo plačati več tistih cen za moja dela in filme, ki so mi jih ponujali prej, vidim v tem zmanjšanje svoje vrednosti. Toda dejansko sem danes dragocen, nego pred desetimi leti. V ostalem ne zahtevam ničesar, česar moji sopođbeniki ne bi mogli izvršiti. Zahtevam desetodstotno udeležbo za odrška, ki nematografska in knjižna dela. Ne razumem, zakaj se filmski producenti tako branijo, da bi pristali na to. Vsekako imam večje zaupanje v svoje delo nego oni." In vodi strogo knjigovodstvo o svojih tantiemah.

Pri tem ga misel na denar dolgočasi. Ni mima nobene posebne želje, ki bi jo mogel zadovoljiti z milijonskim imjetom. Do svoje starosti se je moral trditvori na priznanje.

"Devet let je trajalo, preden je neki založnik sprejel moje delo. Moj prvi roman 'Nedozrelost' so tiskali več nego petdeset let pozneje, nego sem ga napisal. Založniki so moja delova vedno vratili vratili. Pa se nismo dal prestrašiti. Pošiljal sem jih znova. Tako je šla ta igra z žogo nekaj desetletij sem in tja. Zmagal sem!"

Ta zmagga ga v resnicu veseli. Njegovi začetni neuspehi so seveda v temski zvezzi in njegovo destruktivno, grizočo ironijo, njegovim omalovaževanjem sveta. Rad se norčuje iz starik ljudi, o katerih pravi, da tripijo za posapnjem žil samo zavoljo tega, ker so pozabili, da bi si pravčasno omislili neko živiljenjsko teorijo, pa živijo, ker se čutijo k temu obsojene, namesto da bi smotrnno delali ob gradnji svojih sil. 80-letni Shaw vstaja redno ob 7., pred zajtrkom se eno uro sprejava ali pa plava v kopališču avtomobilskega kluba, pa se ob vsakem vremenu odreka vrhnje suknje. Ze več nego petdeset let je vegetarianec. "Če bi vse živali, ki jih nisem jedel, polovili in jih prvezali pred moj mrtvaš voz, bi bil moj pogreb najmogočnejši na svetu." Na dan dela osem do deset ur, ne piše in ne kadi, čeprav umeva ljudi, ki imajo v tem svoje veselje.

Ko so ga vprašali za skrivnost njegove starosti, se je začudil in odgovoril: "Pozabil sem pač, da bi se zanimal za staranje. Drugi postajajo z leti mordi, jaz sem postal spet mlad. Razen tega živim mnogo v Avganu. Tam je nagrobnik nad zemskimi ostanki nekoga osedletnika in na njem pobožno svarilo: "Živiljenje je kratko..." Strahu pred smrtno ne pozna. Misli, da bo živel do 85, ali do 90. leta, pa se ne kapricira na to. Ljubi živiljenje, pa si ne očita, da bi bil v njem kaj zamudil. "Da sem videti mlajši in se mlajšega tudi čutim," pravi, "ne more odpraviti dejstva, da sem svojim mlajšim tovarišem že dolgo na poti. Zato svojega rojstnega lista ne morem ponarediti. Vesel sem pa, da ne spadam k tistim, ki jih morajo v tej starosti negovati. Pomerim se lahko še z večino tistih, ki so komaj pol tako starci. Nisem

skupuh. Tudi drugi naj imajo svoje šanse. In ker ne morem živeti, ne da bi pisal, se bom moral pač popolnoma posloviti, da bom utihnil. Za sedaj pa pričakujem z veseljem svojega rojstnega dne. Ob mojem 70. rojstnem dnevu so me od navdušenja skoraj umorili. Svoj 75. rojstni dan sem prebil na poti v Rusijo in sem bil zato na varnem. Tokrat pade moj rojstni dan na nedeljo, kar bi me moralno ščiti pred navdušenjem mojih prijateljev. Poleg tega sem postal med tem "druga številka." Moja brezobzirna avtokritika mi daje to opažati. Moja dela niso postala slabša, saamo svet nima več časa, da bi jih zadosti cenil. Ne pišem za maso. Seveda če bi moja dela dobro prefilmali, bi morali računati s tem, da bi petina občajnih obiskovalcev kina prihajala po petkrat, da bi si jih ogledovali. V gledališču je isto tako. Manj je bilo ljudi, ki so prihajali moja dela ogledovati, toda prihajali so večkrat."

Vsa, ki ga prvič obišče, občuti nekakšen strah pred njim. V resnici pa sprejema svoje obiskovalce s premagujočo ljubeznostjo. "Slaven sem," pravi, "toda ne grizem. Svet me je opiral za tako nedostopenega in grobega, da zadostuje en sam moj prijazni nasmehljav in že se vsak osebno prepriča, da sem najljubnejši človek na svetu. Ima vtis, kakor da sem čakal samo na njegov obisk, da bo moja živiljenjska srča popolna. Sovražim samo dolgočasne vpraševalce, takšne, ki si domislijo, da bi mogli glede originalnosti tekmovati z menom. Ta vrsta ljudi me dolgočasi do smrti." Na nekem morskem potovanju je srečal več eksemplarjev ter vrste. Da bi od samega gledališča na slavni v mornarji, začel pisati novo gledališko delo. Na ta način mu je čas prešel kar mimogrede v morska bolezni ni imela prilike, da bi se ga lotila, ker so bile njegove misli povsem druge.

V njegovi hiši je marsikaj zanimivega, kar je samo v skladu z njegovo osebnostjo. Nad kaminom so slike s svetopisenskimi prizori. Originalen je portret, ki ga je postala pokojna žena slovitega slikarja Johna Laveryja s posvetilom svojemu irskemu rojaku Shawu. Ga. Hazel Laveryjeva je bila svojemu možu kakor za stotine drugih slik za model in tako je narisal njeno glavo tudi na irski bankovci za deset šilingov, ki ga je Shaw s posvetilom vred dal v okvir in ga obesil na steno. Obsteha so stotine knjig, saraš Shawova dela v vseh izdajah in jezikih tega sveta. V nekaterih predalih hrani na stotine fotografij. Sam je navdušen fotamat, ki izvršuje lastnorodno vse dela, obenem pa je nedvomno tudi najbolj fotografirani človek na svetu, ne izvzeni filmske zvezde in zvezdne. Po vseh zvokov za izboljšanje živil. Visoke zvočne valove uporablja za to, da zamorijo v živilih bakterij, ki so človeku škodljive. Zvoki, ki se v sekundi pol milijonkrat zazibljajo, imajo to lastnost, da vse umičijo. Rdeča krvna telesca jih ne prenešo. Prav tako škodujejo raznim ribam in žabam. Če namejimo na to, da kanonado zvočnih valov na bakterije, pa ne traja dolgo in ne ostane niti ena teh celic živa. Taka opazovanja so dovedla do spoznanja, da moremo na podlagi teh dejstev se stavit naprave, ki razkužijo misko (ubijejo bakterije) in druge tekočine.

Njegovi hiši je marsikaj zanimivega, kar je samo v skladu z njegovo osebnostjo. Nad kaminom so slike s svetopisenskimi prizori. Originalen je portret, ki ga je postala pokojna žena slovitega slikarja Johna Laveryja s posvetilom svojemu irskemu rojaku Shawu. Ga. Hazel Laveryjeva je bila svojemu možu kakor za stotine drugih slik za model in tako je narisal njeno glavo tudi na irski bankovci za deset šilingov, ki ga je Shaw s posvetilom vred dal v okvir in ga obesil na steno. Obsteha so stotine knjig, saraš Shawova dela v vseh izdajah in jezikih tega sveta. V nekaterih predalih hrani na stotine fotografij. Sam je navdušen fotamat, ki izvršuje lastnorodno vse dela, obenem pa je nedvomno tudi najbolj fotografirani človek na svetu, ne izvzeni filmske zvezde in zvezdne. Po vseh zvokov za izboljšanje živil. Visoke zvočne valove uporablja za to, da zamorijo v živilih bakterij, ki so človeku škodljive. Zvoki, ki se v sekundi pol milijonkrat zazibljajo, imajo to lastnost, da vse umičijo. Rdeča krvna telesca jih ne prenešo. Prav tako škodujejo raznim ribam in žabam. Če namejimo na to, da kanonado zvočnih valov na bakterije, pa ne traja dolgo in ne ostane niti ena teh celic živa. Taka opazovanja so dovedla do spoznanja, da moremo na podlagi teh dejstev se stavit naprave, ki razkužijo misko (ubijejo bakterije) in druge tekočine.

Njegovi hiši je marsikaj zanimivega, kar je samo v skladu z njegovo osebnostjo. Nad kaminom so slike s svetopisenskimi prizori. Originalen je portret, ki ga je postala pokojna žena slovitega slikarja Johna Laveryja s posvetilom svojemu irskemu rojaku Shawu. Ga. Hazel Laveryjeva je bila svojemu možu kakor za stotine drugih slik za model in tako je narisal njeno glavo tudi na irski bankovci za deset šilingov, ki ga je Shaw s posvetilom vred dal v okvir in ga obesil na steno. Obsteha so stotine knjig, saraš Shawova dela v vseh izdajah in jezikih tega sveta. V nekaterih predalih hrani na stotine fotografij. Sam je navdušen fotamat, ki izvršuje lastnorodno vse dela, obenem pa je nedvomno tudi najbolj fotografirani človek na svetu, ne izvzeni filmske zvezde in zvezdne. Po vseh zvokov za izboljšanje živil. Visoke zvočne valove uporablja za to, da zamorijo v živilih bakterij, ki so človeku škodljive. Zvoki, ki se v sekundi pol milijonkrat zazibljajo, imajo to lastnost, da vse umičijo. Rdeča krvna telesca jih ne prenešo. Prav tako škodujejo raznim ribam in žabam. Če namejimo na to, da kanonado zvočnih valov na bakterije, pa ne traja dolgo in ne ostane niti ena teh celic živa. Taka opazovanja so dovedla do spoznanja, da moremo na podlagi teh dejstev se stavit naprave, ki razkužijo misko (ubijejo bakterije) in druge tekočine.

Veljati bi moralno strogo pravilo, da bi ne smeli pri kopanjih požirati kopalne vode, po

Kobilica sliši z nogami

Glasovi, ki jih ne slišimo —
Zvoki ki ubijajo

Malo je ušes, ki bi zaznali več ko 15,000 zvočnih valov v sekundi, skoraj nihče pa ne sliši glasov čez 18,000 tresljajev. A prav dobro je za nas, da ne moremo zaznati vseh glasov, kar se jih venomer, v obliki zvočnih valov, dotika bobenčka v ušesu.

Naše sluhalo je dvakrat omenjeno. Prvič glede na moč zvočkov, tako da skoraj nihče ne more slišati, kako si muha snazi nožice ali kako trava raste. Drugič pa glede na tresljajev zvokov. Le taki glasovi dospejo na našega ušesa, v katerih se zrak v eni sekundi najmanj 16 do 20,000 krat zaziblji; če tega ni, pa človek sploh ne sliši glasov.

Kar nič majhno ni število zvokov, ki jih naša uho ne sprejme. Višina zvočnih tresljajev kakega kolibira je še komaj na meji, kjer moremo še kaj slišati. Prav tako glede na majhne zvočne zvokov, ki jih imeli njegovo uho, bi ležeč v travni, slišali nekaj neskončno visokih glasov, ki jih zdaj ne moremo slišati.

Drugač pa je s kobilicami. Kobilice ne slišijo teh glasov kot mi, pač pa slišijo zvoke z več ko 40,000 tresljajev v sekundi.

Ljudje ne bi v tem slučaju niti najmanj slišali. Marsikdo bo ospurnil, če povemo, da kobilica ne sliši z ušesom, ampak da sprejema glasove z nogami. Njene nožice so sprejemljive za glasove in odvajajo zvoke v posebno centralo. Slično so ustvarjene tudi ribi. Ribi slišijo plavutnim mehurjem. Ta mehur je s hrustančasto snovjo pritrjen na notranje možno vse končuje v neki preponi. Riba ne more slišati glasov in šumljajev v zraku, pač pa sliši zvočne valove v vodi, kjer se izberne in hitro širijo.

Ceprav človek ne sliši nešteto vrst zvočnih valov, so pa ti valovi vendarle praktičnega pomena zanj. Vemo, da vplivajo ultravijoletni svetlobni valovi višinskega sonca na našo kožo. Seveda je treba za to nekaj previdnosti in prav isto velja za obziranje s previsokimi glasovi. Naglušne ljudi so že zdravili s tem, da so njih sluhalo masirali z napravo, ki sprejema in oddaja neslišne zvočne valove. Zares so naglušni ljudje na ta način že bolje slišali. A njih sluh ni trajal dolgo. Čez nekaj časa se je naglušnost spet povrnila.

Važna pa je uporaba obsežnih zvokov za izboljšanje živil. Visoke zvočne valove uporablja za to, da zamorijo v živilih bakterij, ki so človeku škodljive. Zvoki, ki se v sekundi pol milijonkrat zazibljajo, imajo to lastnost, da vse umičijo. Rdeča krvna telesca jih ne prenešo. Prav tako škodujejo raznim ribam in žabam. Če namejimo na to, da kanonado zvočnih valov na bakterije, pa ne traja dolgo in ne ostane niti ena teh celic živa. Taka opazovanja so dovedla do spoz

Carica Katarina

Zgodovinski roman

97. POGLAVJE

Baron Ruben

— Kje sem? — je vprašal Potemkin čisto tiko. — Kaj se je zgodilo nočjo? — Oh, sanjal sem strašne sanje! — Hvala Bogu — bille to samo sanje! — Ah — Katarina, ti si tukaj.

Ko je Katarina videla, da je Potemkin rešen, je v svojem veselju pozabila, da se ne nahaja sama s Potemkinom, in je na ves glas vzkliknila:

— Da, ljubljeni, jaz sem pričebi! — Oh — hvala Bogu — da te lahko zopet objamem! — Jaz sem — tvoja Katarina! — Ali me poznas? Moj Aleksander!

Grof Panin je vsem prisotnim namignil, naj odidejo v sosedni salon.

Vsi so odšli. Platon Subov stisne ustnici, komaj se je premagoval, da ni skrnikl od jeze, bil je silno razburjen.

Videl je, da je načrt, ki sta ga

zapravila črni grof Orlov in on, popolnoma propadel.

Aleksander Potemkin je živel karice pa je ljubila bolj kaškaradkoli poprej.

Ko pa se je tudi stari zdrevnik hotel odstranil, je Katarina vzkliknila:

Doktor Ruben, prosim vas, nrite se za trenutek!

Veličanstvo ukazuje?

Operacija je srečno končana — mar ne? — ga vpraša ca-

Katarina.

Da, posrečila se je in brez kinez Potemkin ne bil

stil nikakih bolečin, če bi se ne zgodil ta lopovski poskus u-

kor.

Moj ljubljeneč, ali si mnogo prepreč?

Strašno je bilo! — odvrne

Potemkin koma j slišno. — Ni-

mogel dihati — zdelo se mi

da sem čisto ohromel — zde-

lo! — Nisem se mogel niti

niti besedice, vendar pa sem vi-

šel slišal vse, kar se je okrog

če bi bil — najhujše pa je

Cutil sem, kako mi je do-

dor Ruben porinil nož v oko,

retrep sem peklenske bolečine,

rad bi bil vpil — pa nisem

gigel — s svojim zdravim oč-

em sem videl, kako mi je dok-

jer jemal bolno oko iz glave.

Strašno! — vzklikne cari-

ca.

To je zares strašno! —

Gospod izbral človeka, ki mi je že tolkokrat pomagal, ki ga pa

nisem še nikdar nagradila za njegovo delo.

Gospod doktor Ruben, pri-

dite bliže!

Modri stari zdravnik se je

svoje prijatelje pred to poplavio!

— Moj dragi Potemkin, za- gotavljam ti, da bo izguba tvogje očesa osveščena s smrtoj!

— Dragi moj, daj mi samo še malo časa, kajti osveto moramo mirno in hladnokrvno uživati in se naslajati ob njej.

— Vas pa, dragi doktor Ru- ben, prosim odpuščanje!

— Veličanstvo! — vzklikne zdravnik, — kaj naj bi svoji carici oprostil? Kriv sem jaz, kajti stekleničico z etrom bi bil moral bolj pazljivo shraniti.

— Ne, doktor Ruben, storila sem vam krivico! — nadaljuje carica in mu ponudi roko, ki jo je doktor Ruben spoštivo po- ljubil. — Vaše odkritje je brez dvoma velik blagoslov za clo- štv in jaz preklicujem svojo prepoved, kar je seveda samo po sebi umevno.

— Doktor, bodite tako prijazni in poklicite vse, ki so odšli v sosedni salon, nazaj! Rada bi vas pred vsemi nagradila za to, kar ste mi storili.

Doktor Ruben je odšel lahnih korakov proti vratom, v operačno dvorano pa sta se zopet vrnili grof Panin in major Su- bov.

Carica je med tem šepetal s Potemkinom, potem pa je zapovedala komorniku, naj pokliče dvorne dame in ostalo gospodo, ki so v bližini dvorane čakali na izid operacije.

Potemkinu so zopet oblekli sknjo, sedel je v naslanjaču, v katerem je sedela carica med ope- racijo. Caša izvrstnega šampanja se mu je prav dobro pri- legla in mu dala novih moči.

— Moje dame in gospode! — reče carica Katarina, ko je v dvorani zavladala grobna tišina.

— Vsi veste, da je knez Potemkin izgubil oko. Njegovo življe- se je nahajalo v nevarnosti, rešiti ga je mogla samo ta težka operacija.

Bog mu je pomagal — ope- racija je srečno izpadla — in knez Potemkin je rešen!

— Pa tudi meni je Bog znova pokazal svojo milost, ker mi je ohranil mojega najjudanejšega in najzvestejšega prijatelja in svetovalca. S prisrčno molitvijo se mu bom zahvalila za to dobro.

— Za svoje orodje pa si je naš Gospod izbral človeka, ki mi je že tolkokrat pomagal, ki ga pa nisem še nikdar nagradila za njegovo delo.

Tudi carica je umolnila in je- la razmišljati.

Sedaj je Katarina pogledala

Potemkina, ki je proseče dvignil

plaho približal carici, njegov ob- raz pa je bil rdeč od sramu in zadregi.

— Doktor Ruben! — nadaljuje carica, — nahajam se prav za prav v skrajno neugodnem položaju. Ne morem vas odliko- vati kot vojskovodjo — ne morem vam dati kakega naslova, ker vas in Rusiji že itak imenujejo angelja bolnikov — to pa je najlepši naslov, kar ste si jih mogel pridobiti. Ne morem vas nagraditi z bogastvom, kajti vi hraniote bogat zaklad znanja, ki je vreden več, kakor vse bogaste sveta.

— Vendar pa bi vas rada na- gradila, da bi vam s tem dokona- zala, kako vas spoštujem in ljubi- m.

— Doktor, vi ste Žid — mar ne?

— Žid sem, Veličanstvo!

— Prav torej, — reče Katarina glasno, — vi boste prvi, ki mu izročam dedno plemstvo. Ker pa nimate otrok, naj se o- troci vašega brata imenujejo baroni Rubeni.

Vrsto dvorjanikov so se na- lahko zganile. Čast, s katero je carica nagradila svojega zdravnika je bila zelo velika.

— Baron Ruben, dajte mi svojo roko! — reče carica s sveča- nim glasom.

Stari zdravnik pa ji proseče ponudi svojo roko.

— Veličanstvo, — reče stari zdravnik ganjeno, v očeh pa so mu lesketale solze, — ne morem — ne morem sprejeti te visoke časti.

— Ne morel bi hoditi po petrograjskih ulicah kot baron, medtem ko se nahajajo moji ubogi bratje ločeni od ostalih meščanov v temnih ulicah židovske četrti.

— Če bi to čast sprejel, bi se zdel samemu sebi kot izdajalec in odpadnik, kajti ostalim mo- jim bratom ni niti dovoljeno, da bi živel kakor navadni petro- grajski meščani.

— Carica nagrbanči čelo in se zamislil.

— Oh, velika moja carica, — nadaljuje doktor Ruben s prose- čim glasom, — doslej sem bil edini Žid, ki je smel v vašo bližino, prisegam pa vam Veličanstvo, da nisem prav nič boljši od tisoč svojih rojakov.

— Veličanstvo, poskusite, dajte jim svobodo pa boste videli, kako bodo ti ljudje koristili svoji domovini! Dovolite jim, da do- živeli kakor ljudje — da se bodo oddahnili od večnega pre- geganja — in storili boste dobro delo!

Doktor Ruben umolknje — v

dvorani je zavladala smrtna ti- šina, nihče se ni upal ganiti.

Tudi carica je umolnila in je- la razmišljati.

Sedaj je Katarina pogledala

Potemkina, ki je proseče dvignil

svoji roki, toda tako, da ga ni nihče videl.

Z zmrzličnim pričakovanjem je gledal stari doktor Ruben svojo carico.

Katarina je opazovala Potem- kinov pogled, ki je odločil o uso- di prošnje doktorja Rubena.

— Dobro torej! — vzklikne Katarina. — Ublažila bom polo- žaj Židov v moji državi, to pa zato, ker ste vi doktor Ruben zanje prosi.

Na obrazih dvorjanikov je bio opaziti neskončno začudenje.

— Grof Panin!

— Veličanstvo ukazuje? — vpraša minister in se priklone pred svojo vladarico.

— Grof Panin, izdelajte za- kon, s katerim bo dovoljeno e- nemu delu Židov, da se nasele kjerkoli v Petrogradu ter da lahko posedujejo hiše, kakor ostali moji podaniki. To pa so v prvih vrsti oni Židje, ki se odlikujejo po svoji izobrazbi, znanosti umetnosti in bogastvu.

— Oh, Veličanstvo — moja velika in dobra carica! — vzklikne doktor Ruben ter poklekne.

Carica ga dobroljivo pogleda in se mu nasmehne, potem pa na daljuje:

— Drugemu delu Židov pa do- voljujem, da se nasele kjerkoli v Rusiji — zakon, ki jim je za- povedoval, da se smejo nasele- vati samo v posebnih židovskih četrtih, je z današnjim dnem u- kinjen.

— Doktor Ruben, vse to pa samo pod enim pogojem — če sprejemete naslov barona.

— Veličanstvo, — reče stari zdravnik in pritisne svoje ustnice na Katarino roko, — Veličanstvo, sedaj bom ponosen da sem prvi židovski baron v Ru- siji. Veličanstvo, ne boste se kesali, da ste osvobodili Žide, kajti se boste, prepričali, da bodo v vsakem pogledu koristili razvoju in napredku svoje domovine.

Carica dvigne barona Rubena in ga prva čestita, potem pa mu mahne z roko tudi Potemkin in ga pokliče k sebi ter ga po- ruske običaju poljubi na obe lici.

Sedaj so mu tudi ostali dvor- janiki stisnili roko in mu česti- tali k visokemu odlikovanju.

98. POGLAVJE

Otroci greha.

Minilo je osem dni po opera- ciji. Katarina pa ni prenehala mislit o osveti. Aleksandra Po- temkina je ljubila iz vsega srca, ceprav ga je le redkokdaj videla, kajti doktor Ruben je strogo zapovedal, da mora bolnik ostati sam. Ta odredba se je ujemala tudi s Potemkinovimi željami, ker je bil radi spačene- ga obraza strašno nesrečen.

Katarina je neprestano pre- mišljala, kako bi maščevala člo-

ga obraza strašno nesrečen.

Carica je umolnila in je- la razmišljati.

Sedaj je Katarina pogledala

Potemkina, ki je proseče dvignil

veka, ki ga je ljubila. Niti malo ni dvomila, komu bi se maščeva- la. Jasno je bilo, da je Potem- kin nameraval umoriti samo ti- sti, ki mu je prebil oko; prepri- čana je bila, da jestrup prišel iz hiše grofa Orlova, mi pa ve- mo, da je bilo temu res tako in da se carica ni zmotila.

Na lepega caričinega čitalca ni padel seveda niti najmanjši sum. Platón Subov je ostal v ca- ričinih očeh čist.

Subov ni medtem niti enkrat opravljal svoje dolžnosti. Cari- ca ga še ni nikdar poklicala, da bi ji čital, zadovoljiti se je moral samo z naslovom caričinega čitalca in s kolajno Vladimirje- vega reda.

Dočim so se do zadnjega ča- sa zadovoljili s tem, da so ne- varni strupenjači odvajali strup na ta način, da so jim da- jali n. p. priliko zagriziti se v voleno krpo, prakticirajo- dnes rajši metodo prave "molže."

"Molže," ki opravljajo to nad vse nevarno delo, si ubove kače iz njihovih ječ in majhnih zan- kami. Na debeli steklene plad- nje pritiskajo potem gornje če- ljusti kače, da se strup v kapljicah pocedi v posodo.

Ceprav so serumi proti kačem pikom seveda vedno pri roki, morajo "mlekarji," kakor imenujejo v Londonu može s tem poklicem, biti na vse na- čine previdni. Tako morajo svoj posel opravljati z naočniki, ker imajo razne kače, posebno kobke, lastnost, da izsikavajo pretenke curke strupa, ki bi molzec prav lahko uničil vid.

Najbolj izkušnje pri zdravljiju bolezni kravavljenja so imeli doslej s strupom kober in

Kače - koristne živali

Pred nekoliko dnevi je uspel v Londonu z injekcijo kačjega strupa rešiti otroka, ki je bil iz družine z bolezni kravavljenja. Tedaj se je povpraševanje po kačjem strupu silno dvignilo, samo londonski živalski vrt, ki ima, kakor znano, tudi

on GAY WAY

- Yes, More About Expo, But Different
- A Tip: Harwood Scandal To Spring
- Prize Gardens — Record Flowers

ENOUGH has been written about the Great Lakes Exposition, not only in this sheet, but in dailies, still I am wondering why all the writers never mention the fact that besides the many worth while attractions at the Exposition there are also many that should be closed down as fraudulently magnetizing dimes and quarters from patrons, insulting not only the Exposition but the intelligence of those who come there thru barkers who promise anything just to hear the silver click at the ticket booth.

Here are some other points about the Exposition they haven't written yet: the Irish tavern in the Streets of the World was raided Sunday for selling liquor—the lop sidedness in the fact that the WCTU has a five foot square booth at the Expo and the liquor spots so much space hardly anyone has dared estimate it—the two Prusheck paintings on display in the Hall of the Great Lakes can be easily identified by their blue—Johnnie Vuk is one of the swimmers appearing at the Marine Theatre—the signs explaining displays in the Fire Dept. Exhibit were made at the Enako print shop—the Yugoslav School of Modern Art has pictures in the Slovene tavern.

Slovenes Expected To Put Skids On Harwood

HERE'S AN ADVANCE tip on a story that may break any day now—many Slovenes who were once engaged in bootlegging in the Collinwood district will figure prominently with their testimony against Captain Harwood who will be charged with collecting bribes—Safety Director Ness paid a visit into the neighborhood to personally interview several of them—it was Councilman Vehovec who first pulled the mask off the face of Captain Harwood.

Eleanor Clarage had a reprintable story in her PD column this week—it told of a boy who went with a lady to the Streets of the World—As they strolled along the picturesque little streets and came to the French village, he said: "My father told me that all the people down here dress in their national costumes."

"That's right," replied the mother.

The youngster cast an eye in the direction of the girls in the ballyhoo outside the nudist colony.

"Well," he queried, "what nationality is it that doesn't wear any clothes?"

Garden Prize Winners, And Freaks Of Nature

AMONG PRESS AWARDS given for gardens were these: Marijan Kuhar, 1123 Addison road; Mrs. Mary Rojc, 6621 Bonita avenue; Mrs. Mary Ivancic, 9707 Garfield avenue; John Lokar, 695 East 162 street; Mrs. Julia Kepic, 894 East 137 street; Mrs. Anna Zelle, 21086 Arbor avenue—

And nature's freaks: in the garden of A. Urankar, 837 East 237 street, 12 foot corn, and at 740 East 232 street, a bean stalk 15 feet tall—Nine foot corn at Mike Kreble's, 7618 Aberdeen avenue—

They're Visiting Here And Others There

IN ATLANTIC CITY Mrs. Frances Gorisek-Leskovec and Mrs. Mildred Dolgan-Brzin—Mr. and Mrs. Leo Lausin in Daytona Beach, Fla.—Ivan Mladineo of the Foreign Language Information Service and now managing a Yugoslav Who's Who stopped at the office this week—he is conducting the Yugoslav publicity for the reelection of Roosevelt—Mr. and Mrs. John Zaic, Mr. and Mrs. Louis Cernic in Milwaukee—Frances Horvat and Elvina Ambrose here from Strabane, Pa.—Anna Kure, East St. Louis, Ill., here—Mr. and Mrs. August F. Svetek in Quebec—

BIRTHS: A son to Mrs. Frank Sajovec (Tolar), 441 East 157 street—a son to Mrs. Anthony Tekanic (Strnad) East 209 street—in HOSPITALS: Justine Zevnik, 1554 East 55 street in Lakeside hospital—Frances Zupancic, 14510 Thamas avenue in Mt. Sinai—Mary Strogin, Jr., 1064 East 61 street in St. Alexis hospital—

Clearing Note Books And Desk . . .

MARY BOKAR, Edna avenue, was premiere danseuse for a group of 30 dancers who performed last night in the Theatricals' production of "Gypsy Fires" given in Shaker Heights—Tony Rossman and Ralph Mauer visited here from Joliet—Cleveland may have the addition of another Pennsylvanian, Martin Urankar, who will move his Big Chief's wigwam from Moon Run to Cleveland soon—reason: too many week-end trips down here, having missed only one in months, and that one—much to the disappointment of his fiancee, Dorothy Pultz who then rendezvoused with just a dream—Roaming ambassador Aynik and Grange Laurich were in Chicago and Waukegan over the weekend—SNPJ Comrades will hold a Decade Ball at the St. Clair National Home, Saturday, September 26—attempts were made to have the music of Charles Stenross now at Lotus Gardens—Adolph Somrak, vice-president of the SDZ Modern Crusaders did the Belgium Kiss Dance with the comely Belgium girls on International Circle, Streets of the World—

Adria Picnic

This is to serve as a reminder that the Singing Society Adria is holding a picnic tomorrow, on Verbic's farm. A large truck will leave the Slovenska Gostilna. When you visit the Gostilna do not think of only what you will eat, but also look around and on one of the walls a beautiful collection of paintings will meet your eyes. These paintings are displayed by students of the Yugoslav School of Modern Art under the supervision of H. G. Pruscheck.

If you have missed the great exhibit held in the National Home in May, you have a chance to make up for it at the Exposition. A special summer exhibition is also being held in the 55th Street Library. —One who loves Art.

Display Of Art At Expo

Go to the Great Lakes Exposition, to the Streets of the World and do not miss the Slovenska Gostilna. When you visit the Gostilna do not think of only what you will eat, but also look around and on one of the walls a beautiful collection of paintings will meet your eyes. These paintings are displayed by students of the Yugoslav School of Modern Art under the supervision of H. G. Pruscheck.

If you have missed the great exhibit held in the National Home in May, you have a chance to make up for it at the Exposition. A special summer exhibition is also being held in the 55th Street Library. —One who loves Art.

MEET ME AT BIRK'S

Where good friends meet
Fine Liquors, Wines, Beer, Mix-
ed Drinks and Sandwiches

BIRK'S CAFE

6220 St. Clair Ave.
West of the St. Clair Bath House

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue
HENDERSON 5811

ENGLISH SECTION

FRANK SODNIKAR, Editor

Carries All Official News of
Inter-Lodge League

AUGUST 22, 1936

Aviator, Author
Cleveland Visit

Al Jalen Reports to Indians in Spring; Mervar Already in Red Sox Farm

Keeping up the tradition that it is up to the Yugoslav sandlotters to furnish Cleveland talent to the big leagues, two more Slovene youths, Al Jalen, pictured at the left and Johnnie Mervar at the right, have signed for the big time and are now planning to make good when they depart for professional camps next spring.

Adolph Jalen, first sacker of the Bills Clothes in Class B, has been signed by the Cleveland Indians. Tall and hefty, Jalen is not only adept with the stick but is a fancy fielder. Last year, playing with the Royal Taverns in Class C, he led the league in home run hitting and this year he is well up among the Class B leaders in that department. He is an active member of the Inter-Lodge League, having managed the Clairwoods in basketball last year.

Johnny Mervar, young outfielder, who last year transferred to Class A with the Poschke Barbecues started hitting the apple in grand style the first few weeks with the Barbecues and that cost him his job with the Class A outfit, because Billy Evans, former Indians business manager, uncovered him and signed him to a Boston Golden Sox contract. He was sent to Canton in the Mid-Atlantic League, but an injury has kept him out of action. He promises to see plenty of action next year.

Jalen was not the only Bills Clothes man to get signed for pro ball. Herb Wohlgemuth, pitcher and Riebe, second base-

man, will also report to the Indians. This gives Jimmy Loach Bills manager, the distinction of being the most successful sandlot manager to push his players into the money class. Loach last year managed the Bukovnik-Antoinette Studios, C champs.

Other Cleveland Yugoslavia sandlotters who are now in pro ball include Joe Kuhel, first sacker of the Senators, Doljack of the Sacramento, John Mihailec of Chattanooga, Pavlovic of the Evangeline league, Valentine of the Nebraska league and Golobic and Dolence of the Ohio State league.

DIAMOND PICKUPS

St. Benedict's Trample Track Inns

With the Fishers clinched for five, and Posenel a triple and two singles in five—Intihar with three hits, including a homer, led the Metlikia Grocers' attack and Zanetic was next with two out of five, as the Metlikas' ten runs were nullified by great rallies in the eighth and ninth innings by the St. Margarets who won 11 to 10—

Other scores: Brazis 12, Owens 3; Bliss A C 11, American AC 1; Kremzar Furnitures, 19, Dietrich 5—

SSPZ Utopians defeated the SSPZ Spartans for the second time Sunday in an independent tussle, 9 to 4—Iggy Jeray, one of the Orels and Cleveland Workers of the Inter-Lodge, is now pitching for the Multigraphs—Detroit Slovens are planning a Kuhel Day at Detroit.

The St. Benedict's of Class C walked over the Track Inns 30 to 2—Koran had two out of four, Ogrin one out of seven, Koncan a double and a single in

the plate—

The St. Benedict's of Class C walked over the Track Inns 30 to 2—Koran had two out of four, Ogrin one out of seven, Koncan a double and a single in

Croatian Exhibit In Streets Of World Show Fine Folk Art Work, Costumes

By JOHN MIHAL,

Foreign Editor, "News"

Adjoining the Slovenska cafe in the Streets of the World is a room housing an exhibit of Croatian folk art, owned by Steve Lucic. The exhibit, without exaggeration, contains a collection of some of the most beautiful embroideries, hand weaves, embroidered blouses, children's dresses, table cloths, drapes, costumes and whatnot.

Thirteen different native costumes, worn in various parts of beautiful Croatia, different in design and color, are a delight to the eye of the visitor.

Mr. Lucic, very enthusiastic over the Croatian folk art, describes minutely each piece exhibited and explains with a smile a bit of history or a quaint old country custom attached to it.

An interesting story is being told by him in connection with a piece of toweling, six or seven feet long, with colorful designs woven into. The toweling, according to the village customs in Croatia, neatly draped over his shoulders and hips, forming a sort of wide belt, is being worn by the best man at the wedding. Wrapped in the toweling he carries a cake baked by the bride, taking it to her future home after the ceremony.

Directly across the street from the Croatian room is the "Balkanska Kafana" (Balkan Coffee House) operated by Bogdan Filipovich, representing the Serbian branch of Yugoslavia.

It features Serbian pastries, coffee and other native delicacies.

A cigarette and soft drink stand, owned by Michael Geisky, completes the list of Yugoslav participation in the Streets of the World.

ding feast usually lasts for six days, three days in the home of the bride preceding the ceremony, and three days in the house of the groom after the couple has been married.

Necklaces made of Croatian corals, usually worn by every peasant girl in Croatia, is another interesting item in the Croatian exhibit. The corals, fished out of the bottom of the Adriatic sea, are supposed to be protective against goiter. Presumably because of their mineral contents.

Other merchandise sold in the cottage includes novelties made by the pupils of Radisa school in Zagreb, jewelry, tamburitzas and honey cookies called "licitars."

Mrs. Lucic, wife of the exhibitor, is herself a clever artist in weaving and embroidery. She received certificates of merit from the Cleveland Art Museum for her work on several occasions.

There will be an English section in the magazine, it was decided, provided enough young people become interested in the movement.

Fighters to Last

Rossmen Lose 8-1

The best spirit of sportsmanship was displayed last night by the last place Betsy Ross team of the Inter-Lodge in its game with the Pioneers. Hopelessly out of the race, the team was on hand and after being buried under an eight run lead in the second and third innings, never lost hope and battled to get its one run in the sixth, over which the players were as happy as they would have been over the winning tally. The SSCU men had three hits and the Pioneers nine.

St. Josephs forfeited Wednesday night's game to the Orels.

I-L Schedule

Wednesday, August 26

Pioneers - Orels

(Replay of tie game)

Friday, August 28

SNPJ Federation vs Orels

(Postponed Game)

All Games at Gordon Park,
Diamond No. 4 at 6:30 p. m.

Name Chosen For Literary Magazine

"Cankar's Voice" has been chosen as the name of the proposed literary magazine to be published soon by the Cankar Foundation, composed of lodges and individuals, it was decided at a recent meeting. Milan Medvesek was chosen first for the magazine and Ivan Jontez its corresp. sec'y. Lodges and individuals have responded in a generous manner to establish the Cankar Foundation, which will, thru the magazine, perpetuate the name of Ivan Cankar, greatest Slovene writer known internationally.

There will be an English section in the magazine, it was decided, provided enough young people become interested in the movement.

Wrong Club Dance

Commodores 12-pc. Band

Wrong Club will hold its second Barn Dance of the season, Saturday, September 12 at Manchuta's farm, one mile south of Euclid avenue on Green road. Music will be by Johnnie Pecon.

Here Comes The...

Mrs. F. Magill, Eddy road, announces the engagement of her daughter, Florence Katherine, to Bill Bohinc, son of Mr. and Mrs. John Bohinc, East 173 street.

These are marrying: Joe Papp, 14713 Thames avenue and Palma Scaf, 16616 Kipling avenue; Mike Urac, 19103 St. Clair avenue and Genevieve Salwick, 793 East 156 street; Cleatus Froning, 12525 Lancelot avenue and Sophia Kvaternik, 1196 East 74 street.

He is also the author book "Sky Travel" slated to receive the air-flight medal given by government. He is the father of two sons. He listed in the air force when 10 years old.

He was the guest of F. Durn, Collinwood mem-

A visitor in Cleveland week was Charles S. Boland who came to this country just before the World War a 15 year old lad, and is today one of most famous flyers in the Navy. He figured in all record-breaking flights by the Navy in the last years, including the famous flight from Havana to Hawaiian Islands.

He is also the author book "Sky Travel" slated to receive the air-flight medal given by government. He is the father of two sons. He listed in the air force when 10 years old.

He was the guest of F. Durn, Collinwood mem-

Expo Program of I-L Shaped Into Pretentious Show, Sept.

Zarja Quartet, Vadnal Quartet, Jankovich Orchestra, Beanie Modic; Other Acts Already Definitely In Line

The impressiveness of the low dance in the Circle, the music of some five and six songs accompanying the dance. The Inter-Lodge League's special reduced ticket price for the night. A 75 cent admission to the Exposition and to the Streets of the World.

Look over this top rate talent: Zarja male quartet led by Louis Belle in Slovene folk songs. Vadnal Quartet of musicians, Tony, violin, Frank, banjo and maestro, John accordion and Valeria, piano, in Slovene music; Jankovich orchestra with peppy polkas; Beanie Modic in his original wrestling bout with an unseen opponent. Johnnie Pecon's orchestra.

And look over the acts also slated to appear but now still indefinite: a boxing exhibition by the Simms brothers, Frankie and Eddie; Anne Govednik, Olympic swimming star now in Berlin and about whose appearance the American Olympic committee has already shown cooperation in a letter received this week; Banjo Buddy, (Joe Sodja) now in Radio City broadcasts who will appear if he returns in time from a trip to Bermuda; Croatian tamburica music, a Serbian act; St. Josephs colorful and uniformed band.

A grand finale will be a pil-

SVETE'S FLOWER SHOP

Miss Frances Svetec, Prop.

6120 St. Clair Avenue

HENDERSON 4814

Flowers for all occasions.

Reasonable prices—Prompt service

Euclid Ball Room

(Formerly Euclid Park)

UNDER NEW MANAGEMENT

E. 222 & Lake Shore Blvd.